

Notulen openbaar overleg CRO luchthaven Eelde

Datum: 28 november 2024

Tijd: 15:30 uur

Voorzitter: Mieke Damsma

Notulist: Agnetha Toxopeus

Plaats: Groningen Airport Eelde, instructiezaal brandweer GAE.

Aanwezig

Mieke Damsma (voorzitter, CRO luchthaven Eelde) en Agnetha Toxopeus (secretaris CRO luchthaven Eelde).

Leden: Tineke van den Berg (IVN Eelde-Paterswolde), Geert Jan Douma (omwonendenvertegenwoordiger gemeente Groningen), Mark Gerritsen (KLM Flight Academy), Anneke Hiddema (provincie Drenthe), Sjoerd Kremer (ministerie van IenW, agenda lid), Els Nijenhuis (omwonendenvertegenwoordiger gemeente Tynaarlo), Andries Poelstra (Groningen Airport Eelde), Hans Roelofs (provincie Groningen) en Nick Steenge (gemeente Tynaarlo)

Gasten: Francien Everts (GAE, vaste gast) en (Marc Immink (ministerie van IenW).

Afwezig

Leden: Christian Kuperus (gemeente Groningen)/Erik Halsema (gemeente Groningen) en Arnold Rossing (Luchtverkeersleiding Nederland, Operations Eelde).

1. Opening: agenda, presentielijst en mededelingen

De voorzitter opent het openbare overleg om 15:33 uur en heet iedereen van harte welkom.

De Raadszaal van de gemeente Tynaarlo was niet beschikbaar op het geplande tijdstip. Besloten om het overleg door te laten gaan op een alternatieve locatie (instructiezaal brandweer, Groningen Airport Eelde) om de oorspronkelijke planning te handhaven. Toekomstige overleggen vinden plaats in de Raadszaal van de gemeente Tynaarlo.

Tijdens een regulier CRO overleg zijn de leden van de CRO met elkaar in vergadering. De toehoorders horen toe. Toehoorders kunnen gebruikmaken van spreekrecht. Daarnaast is 'Vragenronde toehoorders' toegevoegd als agendapunt. De CRO leden bepalen of vragen tijdens het overleg worden beantwoord of dat een schriftelijke reactie volgt. De CRO neemt de vragen ter harte, maar geeft de vragen ook terug waar ze horen. Het CRO overleg is bedoeld voor onderling overleg tussen de leden, het is niet de plek waar alle vragen beantwoord worden.

Commissie regionaal overleg luchthaven Eelde

a. Agenda

De agenda vastgesteld.

b. Presentielijst

De aanwezigen hebben de presentielijst getekend.

c. Mededelingen

Francien Everts komt later. Afwezigen met kennisgeving afwezig.

Nick:

Zoals vorig overleg medegedeeld heeft de Raad van de gemeente Tynaarlo besloten het aandeelhouderschap van Groningen Airport Eelde af te stoten. Gemeente Tynaarlo is geen aandeelhouder meer. De gemeente Tynaarlo blijft betrokken bij de CRO luchthaven Eelde.

2. Toelichting wat is en doet de CRO luchthaven Eelde

Zie agendapunt 1 Opening.

3. Update proces luchthavenbesluit Groningen Airport Eelde

Andries:

Groningen Airport Eelde heeft, zoals in eerdere overleggen aangegeven, de aanvraag luchthavenbesluit ingediend, alle stukken hiervan zijn te vinden op de [website](#) van Groningen Airport Eelde. Uit vorige bijeenkomsten is gebleken dat er nog vragen/onduidelijkheden zijn. Groningen Airport Eelde biedt hiervoor 1-op-1 gesprekken aan voor degenen die daar belangstelling voor hebben. Aanmelden kan via omwonenden@gae.nl.

Zie bijlage 2, sheets Groningen Airport Eelde.

Sjoerd:

Aanvraag luchthavenbesluit door Groningen Airport Eelde op 18 juli 2024. Het ministerie heeft de aanvraag en aangeleverde documenten beoordeeld. Het ministerie heeft vervolgens intern het ontwerp luchthavenbesluit opgesteld. Dit ontwerp dient door interne en externe partijen (o.a. Luchtverkeersleiding Nederland en Inspectie Leefomgeving en Transport) getoetst te worden. Op basis van die toetsen komen er punten terug die eventueel aangepast moeten worden. Vervolgens dient het ontwerp luchthavenbesluit door de Ministerraad vastgesteld te worden. Na vaststelling Ministerraad wordt het ontwerp luchthavenbesluit gepubliceerd inclusief onderliggende stukken (aanvraag en stukken die het ministerie gebruikt heeft om te komen tot een ontwerp luchthavenbesluit). Deze publicatie wordt gecommuniceerd door het ministerie in lokale media en via de CRO luchthaven Eelde. Dan start de zienswijze procedure. Vanaf dat moment kan eenieder via een zienswijze binnen een periode van zes weken reageren. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat zal een bijeenkomst organiseren in de buurt, waarbij ze zal

Commissie regionaal overleg luchthaven Eelde

uitleggen wat het ontwerp luchthavenbesluit inhoudt en is er de mogelijkheid tot het stellen van vragen. Na de procedure volgt een reactienota van het ministerie en zullen nog een aantal stappen moeten worden doorlopen voordat het luchthavenbesluit definitief vastgesteld kan worden.

Vragen leden:

Kan er iets gezegd worden over het tijdspad?

Lastig te zeggen, voor het ontwerp luchthavenbesluit denken in maanden.

Is de behandeling in de Ministerraad openbaar?

Nee.

Is het tijdspad duidelijker als het in de Ministerraad behandeld is?

Dan volgt publicatie en de zienswijze periode van zes weken, daarna de reactie op zienswijzen. Vervolgens naar de Raad van State voor advies en daarna vaststelling.

Wat is de frequentie van het overleg van de Ministerraad?

In principe elke vrijdag, los van recessen. Behandeling in de Ministerraad wordt niet aangekondigd.

Dit is de eerste luchthaven dat behandeld wordt?

Ja.

Gaat behandeling per luchthaven?

Ja, met Groningen Airport Eelde is het ministerie het verst omdat ze als eerste ingediend hebben.

Als andere luchthavens vertraging oplopen met de aanvraag luchthavenbesluit loopt GAE dan ook vertraging op?

Nee, het staat los van de andere luchthavens die ook het proces doen.

4. Spreekrecht

Spreker: Verschil geconstateerd bij een melding tussen reactie melding het Meldingenloket en Inspectie Leefomgeving en Transport. Zorgen geuit over veiligheid met het slecht afhandelen van meldingen.

Anneke: zowel provincie Groningen als Drenthe zijn aangeschreven. Wij hebben dit in behandeling en onderzoeken het nader.

Commissie regionaal overleg luchthaven Eelde

Spreker: Antwoord melding stankoverlast bleef uit (proefdraaien, Skyline Aviation).

Tineke:

Op de website van het Meldingenloket staat dat meldingen over proefdraaien ingediend moeten worden bij Groningen Airport Eelde.

Andries:

Meldingen over proefdraaien stuurt Groningen Airport Eelde door, maar kan niet dwingen de gebruiker antwoord te laten geven. Groningen Airport Eelde kan niet de werkwijze van de gebruiker aanpassen als binnen de vergunning geopereerd wordt.

Mieke:

De CRO luchthaven Eelde en het Meldingenloket vliegverkeer zijn twee verschillende dingen. Het is niet de juiste plek om klachten over iets wat op de luchthaven gebeurt te adresseren in de CRO.

Andries:

Genoteerd. Uitzoeken, zal Francien vragen. Het platform is van Cirrus, het is de vergunning van Cirrus (niet van Groningen Airport Eelde).

Spreker: Wordt als schurend ervaren dat de periode zienswijze ontwerp luchthavenbesluit beperkt is tot 6 weken.

Sjoerd:

Dit is juridisch op deze manier gekaderd.

5. Notulen inclusief acties overleg CRO luchthaven Eelde d.d. 26 september 2024

Monique bij de afwezig op de lijst plaatsen. Met deze wijziging notulen vastgesteld.

Actiepunt 24.04 | Wordt taxiën, warmdraaien en proefdraaien ook meegenomen in Doc29 (cumulatie van geluid)

Sjoerd:

- Doc29 wordt gebruikt om de jaargemiddelde geluidbelasting in Lden en Lnight in de omgeving van de luchthaven te bepalen.
- Met Doc29 wordt in principe al het geluid door luchthavenluchtverkeer bepaald.
- Daar hoort ook het geluid bij wat vliegtuigen op de grond maken vanaf het moment dat de motoren gestart worden voorafgaand aan de vluchtuitvoering, of totdat de motoren uitgeschakeld worden na afloop van de vluchtuitvoering.
- Dit omvat dus de startrol, landingsrol en het taxiën.
- Echter de bijdrage aan de jaargemiddelde geluidbelasting van het taxiën is verwaarloosbaar klein t.o.v. de bijdrage van starten en landen (m.a.w. uit de berekeningen met of zonder taxiën komen dezelfde contouren buiten het luchthavengebied).

Commissie regionaal overleg luchthaven Eelde

- Daarom wordt de bijdrage van taxiën aan de geluidbelasting in Doc29 niet berekend.
- Dit betekent vanzelfsprekend niet dat er door het taxiën van individuele vliegtuigen geen overlast ervaren kan worden.

Actiepunt 14 | Voortgang aanvraag vergunning ontmantelen vliegtuigen op GAE.

Nog in afwachting, blijft op de actielijst.

Actiepunt 22 t/m 24 | Regionale follow up.

Nog in afwachting, blijft op de actielijst.

Actiepunt 24.05 | Borgen opvolger vertegenwoordiger gemeente Groningen.

Opvolger vandaag verhinderd. Blijft op de actielijst.

Actiepunt 24.06 | Mobiel Medisch Team informeren over beoogde wet- en regelgeving per 1 januari 2025 en daarmee deelname aan de CRO.

In afwachting inwerkingtreding Luchthavenbesluit. Blijft op de actielijst.

Actiepunt 24.07 | Voornemen verhoging VFR vertrekroutes buiten uniforme daglichtperiode is afgerond. Dit zou gepresenteerd worden in het CRO+ overleg. Is dit niet meer noodzakelijk? Het ligt bij het ministerie, LVNL wacht op stappen ministerie. Blijft op de actielijst.

6. Notulen CRO+ overleg CRO luchthaven Eelde d.d. 22 oktober 2024

Vastgesteld.

7. Ingekomen en uitgaande stukken

Voor kennisgeving aangenomen.

8. Polders Oosterland en Lappenvoort in samenspraak met beperkingengebied

Zie bijlage 2, sheets Groningen Airport Eelde (laatste sheet).

Andries:

Groningen Airport Eelde was niet op de hoogte van de plannen in de polders Oosterland en Lappenvoort, welke vlak voor de baan liggen. En verbaasd. Ministerie en gemeenten hoe is het mogelijk dat die plannen er zijn? Waar Groningen Airport Eelde door autoriteiten gewezen wordt op het vogel onaantrekkelijk maken, zijn er plannen voor een waterbuffergebied met hoog water standen (vogel aantrekkende werking). De Polders Oosterland en Lappenvoort liggen binnen het beperkingengebied in verband met vogel aantrekkende werking.

Nick:

Geen project van ons, maar gaat dit checken.

Commissie regionaal overleg luchthaven Eelde

Tineke:

Natuurmonumenten is betrokken, het gebied wordt vernat. Die vernatting hoort bij het gebied zelf. Het zijn allemaal kleine eigenaren, daar is veel overleg geweest.

Andries:

Geen overleg met Groningen Airport Eelde.

Anneke:

Neemt het mee in de provinciale organisatie.

Andries en Mark:

Hetzelfde geldt voor het windpark De Roodehaan, in planning bij de gemeente Groningen. De KLM Flight Academy heeft toentertijd formeel bezwaar ingediend, omdat het precies onder VFR route ligt.

De molens zijn tot 150 meter hoog. De laagste hoogte om aan te vliegen is 200 meter. Een verschil van 50 meter daarin is niets.

Door Inspectie Leefomgeving en Transport is geen bezwaar ingediend. Bijzonder dat ze niets meer vernomen hebben. De plannen om het door het door te laten gaan zitten in de laatste fase.

Nick: Gaat ernaar informeren.

9. Rondje langs de leden

6a. Groningen Airport Eelde

Andries:

De opleiding Luchtvaartdienstverlener verhuist begin 2025 naar Groningen Airport Eelde. Geïntegreerd in de organisatie.

Horizon in samenwerking met Engie: project onderzoek naar vervoer en tanken waterstof met vliegtuigen.

6b. KLM Flight Academy

Mark:

Inmiddels 3 oude toestellen verkocht, gaan gefaseerd weg. Het ene type is het eind van het jaar uit gefaseerd. Afhankelijk van het weer is het vermoeden dat in februari 2025 de vloot helemaal vernieuwd is.

Wordt er dan niet meer gevlogen met lood?

Niet door de KLM Flight Academy.

Commissie regionaal overleg luchthaven Eelde

6c. Omwonenden gemeente Groningen

Geert Jan:

Op 25 november werd er een tv programma uitgezonden (Argos onderzoekt) over geluidsoverlast. Moeten wij als CRO hier nog iets mee doen?

Mieke:

Bij de rondvraag pakken we deze vraag op.

6d. Omwonenden gemeente Tynaarlo

Geen input.

6e. IVN Eelde-Paterswolde

Jaarlijks bij de vergadering over het monitoren van compensatie komt de inventarisatie naar planten en insecten aan de orde. Bij deze vergadering is de gemeente ook altijd aanwezig.

6f. Provincie Drenthe

Gedeputeerde Jisse Otter stopt per 1 maart 2025 als gedeputeerde van de provincie Drenthe en zal vervangen worden door een opvolger.

6g. Provincie Groningen

Hans sluit aan bij woorden Marc (agendapunt 6k). Bereidt om dat soort gesprekken te doen.

Nog een coalitiebreuk provincie Groningen.

6h. Gemeente Groningen

Afwezig.

6i. Gemeente Tynaarlo

Geen input.

6j. LVNL

Afwezig.

6k. Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Marc:

Afgelopen maandag gesprek gehad met een aantal toehoorders, nuttig en fijn gesprek.

Bedankt toehoorders, Mieke en Hans.

10. Werkgroep Meldingenanalyse

Nieuwsbrief Fochteloërveen (Veenflits)

Nieuwsbrief Fochteloërveen (Veenflits) waarin staat dat het begin dit jaar gelukt is om het Fochteloërveen aan te wijzen (op de landelijke luchtvaartkaart) als een gebied dat gemedend moet worden. In het stuk wordt aangegeven dat ze langere tijd op aan hebben gedrongen bij het ministerie van IenW. Kan het ministerie een toelichting geven?

Sjoerd:

Het Fochteloërveen staat op de vogelkaart. Op deze kaart staan ook gebieden met kwetsbare fauna. Die kaart is opgesteld om vliegers zoveel mogelijk rekening te laten houden met de fauna. Er zijn geen juridische beperkingen opgelegd. Het gaat puur om bewustzijn en goede vluchtvoorbereiding daarop. Er is geen contact geweest met Natuurmonumenten. Dat dit gebied er op is komen te staan is het gevolg van opgestelde criteria voor het opnemen van de gebieden.

Mark:

Het goede nieuws is dat daar niet onder de 1.000 ft gevlogen mag worden. Het gebied staat echter niet op de uitgegeven luchtvaartkaart.

Sjoerd:

Neemt dit signaal mee.

Tineke:

Contact gehad met de boswachter, merkt nog geen verandering op.

Mark:

Het Fochteloërveen ligt precies onder de aanvliegeroute voor baan 05, waarbij het verkeer ongeveer op een hoogte van 2.000 ft zit. Dat zal hier waarschijnlijk niet mee veranderen. Lager wordt vaak niet gevlogen, omdat je dan elkaar in de weg zit.

Vliegbewegingen KLM Flight Academy

Zijn er grenzen aan hoeveel studenten er opgeleid worden bij de KLM Flight Academy? Wat is het gevolg voor het aantal vliegbewegingen?

Mark:

De laatste jaren 60 studenten per jaar. Met de aanschaf van de nieuwe vloot houden we rekening met een klein beetje groei. Het maximum is 80 studenten, om een overschot te voorkomen en qua huisvesting. Dit heeft wellicht een toename in bewegingen tot gevolg, we blijven spreiden over andere vliegvelden en meer over de omgeving verspreiden.

10a. Meldingenrapportages augustus en september 2024.

Geen behoefte aan verdere toelichting.

Commissie regionaal overleg luchthaven Eelde

10b. Meldingenrapportage derde kwartaal 2024.

Geen behoefte aan verdere toelichting.

11. Rondvraag leden

Geert Jan: TV programma Argos (zie agendapunt 9c).

Andries:

Groningen Airport Eelde heeft schriftelijke de vragen van Argos beantwoord.

Mark:

Dit geldt ook voor de KLM Flight Academy.

Marc:

Dit geldt ook voor het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Niet nodig om vanuit CRO een reactie te geven.

Sjoerd:

De wederhoor staat op de website van Argos.

12. Vragenronde toehoorders

Waarom is het zo dat de circuits vaak veel ruimer gevlogen worden van het VFR circuit?

Wordt dat straks geformaliseerd in het luchthavenbesluit?

Mark:

Er is een circuit voor lichter verkeer en een circuit voor zwaarder verkeer. De KLM Flight Academy vliegt er tussenin. Destijds met omwonenden gekeken en besloten om waar mogelijk het circuit wat ruimer te vliegen en te wisselen tussen de noord- en zuidzijde van het circuit.

Hans:

In het verleden is meerdere keren gekeken naar verbeteringen van de circuits met de Luchtverkeersleiding Nederland. Hierdoor is er ook een circuit baken gekomen. Verplaatsen van het circuit kan mogelijk elders tot problemen leiden.

13. Agenda volgend regulier openbaar overleg 13 februari 2025

Het volgende openbaar regulier overleg CRO is 13 februari 2025 om 15:30 uur.

Op de agenda:

- Update luchthavenbesluit.
- Polders en windpark de Roodehaan.
- De meldingenrapportages van oktober, november, december en het vierde kwartaal 2024.
- Rondje langs de leden.
- Rondvraag leden.
- Vragenronde toehoorders.

14. Sluiting

Sluiting overleg om 17:14 uur.

In de bijlage de acties.

Bijlage 1: Actielijst

CRO luchthaven Eelde Openbaar overleg d.d. 28 november 2024					
Nr.	Datum	Punt	Wat	Wie	Wanneer
14	19-10-2023	11	Voortgang aanvraag vergunning ontmantelen vliegtuigen op GAE. Nog in afwachting van de beslissing van de gemeente Tynaarlo.	Andries	Als er iets te melden is.
22	23-11-2023	9	Regionale follow up: Voorstel schrijven met de Werkgroep Meldingenanalyse.	Werkgroep Meldingenanalyse.	In afwachting
23	23-11-2023	9	Regionale follow up: Voorstel Werkgroep Meldingenanalyse voorleggen aan de CRO luchthaven Eelde.	Werkgroep Meldingenanalyse	In afwachting
24	23-11-2023	9	Regionale follow up: Voorstel na goedkeuring CRO luchthaven Eelde als officieel stuk verzenden aan ministerie van IenW.	Agnetha	In afwachting
24.05	27-06-2024	3	Borgen opvolger Christian Kuperus als vertegenwoordiger van de gemeente Groningen binnen de CRO luchthaven Eelde. Opvolger verhinderd (28-11-2024).	Mieke	Z.s.m.
24.06	27-06-2024	3	Het MMT (Mobiel Medisch Team) informeren over de beoogde wet- en regelgeving per 1 januari 2025 en daarmee deelname aan het CRO.	Sjoerd	In afwachting inwerkingtreding Luchthavenbesluit.

24.07	27-06-2024	6j	Voornemen verhoging VFR vertrekroutes buiten uniforme daglichtperiode is afgerond. Dit zou gepresenteerd worden in het CRO+. Is dit niet meer noodzakelijk? LVNL wacht op stappen ministerie.	Arnold	Z.s.m.
24.08	28-11-2024	8	Plannen polders Oosterland en Lappenvoort, binnen beperkingengebied Groningen Airport Eelde (vogel aantrekkende werking). Geen overleg geweest met GAE. Anneke neemt het signaal mee in de provinciale organisatie. Geen project van de gemeente Tynaarlo, maar Nick gaat het checken.	Anneke Nick	Z.s.m.
24.09	28-11-2024	8	Plannen (gemeente Groningen) windpark De Roodehaan. KLM Flight Academy heeft toentertijd bezwaar ingediend, omdat het onder VFR route ligt. Niets vernomen, plannen zitten in de laatste fase. Nick zal ernaar informeren.	Nick	Z.s.m.
24.10	28-11-2024	10	Signaal meenemen dat Natuurgebied Fochteloërveen niet op de uitgegeven luchtvaartkaart opgenomen is.	Sjoerd	Z.s.m.

Aanvraag Luchthavenbesluit ingediend op 18 juli 2024

Documenten te vinden op groningenairport.nl

Aanvraag luchthavenbesluit GAE ●

Strategie Groningen Airport Eelde ●

Onderzoek SEO second opinion ●

Toelichting verruiming openingstijden ●

M.E.R.-beoordeling Adecs ●

Participatieverslag Groningen Airport Eelde ●

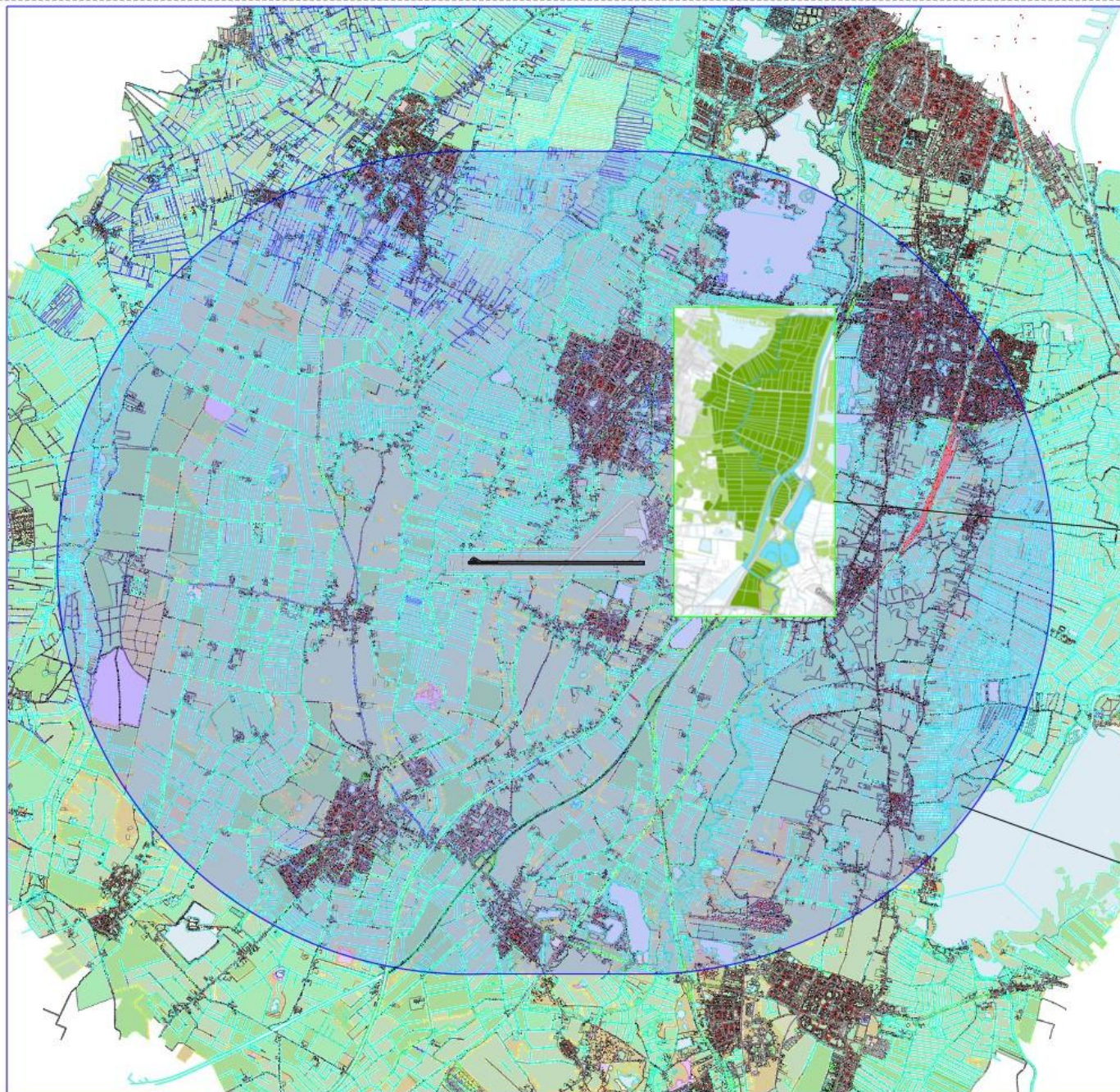
Adecs ruimtelijke onderbouwing
aanvraag Luchthavenbesluit door
GAE ●

Spreekuren voor omwonenden van Groningen Airport Eelde 4 en 5 december 2024 – voor alle vragen gerelateerd aan de luchthaven

U kunt zich hier ter plekke of via omwonenden@gae.nl aanmelden.
Voor aanmelding noteren wij uw naam, datum/tijdstip, en uw vraag.
De nog beschikbare tijdstippen:

4 december 2024	5 december 2024
15.00 – 15.15	14.30 – 14.45
	14.45 – 15.00
15.30 – 15.45	15.00 – 15.15
15.45 – 16.00	15.15 – 15.30
16.00 – 16.15	15.30 – 15.45
16.15 – 16.30	
16.30 – 16.45	
16.45 – 17.00	16.15 – 16.30

Polders
Oosterland
Lappenvoort

Beperkingengebied
in verband met
vogelaantrekkende
werking